

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ
ОСВІТИ**

Кафедра цивільно-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТРУДОВЕ ПРАВО

Назва освітньо-професійної програми	Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	третій (денна, заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від 11.07.2025 № 11

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
Протокол від 19.06.2025 № 11

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право»

Ольга ЧЕПК-ТРЕГУБЕНКО

Розглянуто на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти протокол від 18.06.2025 № 21.

Трудове право. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2025 рік. 27 с.

РОЗРОБНИКИ:

1. завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент Киян Володимир Якович.
2. професор кафедри цивільно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор Обушенко Наталія Миколаївна.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Генеральний директор ТОВ «Науково-виробниче об'єднання «Техніка 3000»», доктор юридичних наук, професор, Обушенко Олександр Миколайович.
2. Перший проректор ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет, кандидат юридичних наук, доцент, Алфьорова Тетяна Миколаївна.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	4	3
Загальна кількість годин:	120	90
Рік підготовки:	3	3
Семестр:	5	5
Лекції	20	6
Семінарські	10	4
Практичні	10	8
Самостійна робота	80	72
Індивідуальні завдання (курсова робота):	-	-
Підсумковий семестровий контроль:	екзамен	екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Трудове право» є досконале опанування здобувачами вищої освіти теоретичних знань у сфері правового регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин; глибоке засвоєння теоретичного матеріалу, розкриття змісту основних категорій та інститутів трудового права; формування у здобувачів вищої освіти системи науково-теоретичних та практичних знань у площині трудового права, ознайомлення з основними положеннями чинного трудового законодавства України; формування вміння користуватися відповідними нормативними актами; вироблення вміння вирішувати конкретні практичні питання, пов'язані із застосуванням норм трудового права; навчити здобувачів вищої освіти чітко орієнтуватися в чинному трудовому законодавстві, правильно тлумачити нормативно-правові акти та вміло застосовувати їх в реальних умовах своєї майбутньої професійної діяльності; усвідомлення безумовного виконання у майбутній практичній діяльності трудового законодавства; формування правосвідомості і правової культури у майбутніх юристів.

Очікувані результати навчання:

знати:

- 1) на понятійному рівні: предмет і систему трудового права; основні поняття та інститути; роль договірного права та його значення для сучасного юриста.
- 2) на фундаментальному рівні: історію розвитку трудового права; парадигму та методологію пізнання приватного права.
- 3) на практично-творчому рівні: методіку вирішення практичних завдань з трудового права.

вміти:

- 1) на репродуктивному рівні: відтворювати основні поняття та конструкції трудового права; вирішувати тести та виконувати індивідуальні завдання;
- 2) алгоритмічному рівні: застосовувати загальні та спеціальні алгоритми аналізу інститутів трудового права;
- 3) на евристичному рівні: аналізувати положення та інститути приватно-правових галузей права; виступати експертом та консультантом у навчанні інших;
- 4) на творчому рівні: вичерпно, логічно і творчо викладати інформацію в усній і письмовій формі; ґрунтовно висловлюватися та дискутувати, пов'язуючи при цьому теоретичний матеріал з приватно-правових питань.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність вміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сферах правоохоронної діяльності, майнової та особистої безпеки і в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних науки характеризується комплексністю та невизначеністю умов; здатність нести відповідальність за результати своєї діяльності та діяльності інших осіб у ситуаціях, пов'язаних із правозастосуванням, охороною і захистом прав і свобод, забезпеченням публічної (громадської) безпеки та порядку при здійсненні оперативно-пошукової та детективної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності:

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, 7 кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Пререквізити: «Теорія держави та права», «Конституційне право», «Цивільне право», «Господарське право».

Постреквізити: «Право соціального забезпечення», «Господарський процес», «Цивільний процес», «Нотаріат України», «Міжнародне приватне право».

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН 16. Використовувати комп'ютерні програмами, необхідні у правничій діяльності.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Предмет, метод, система та джерела трудового права

Трудове право: поняття, функції. Предмет трудового права. Метод та принципи трудового права. Джерела та система трудового права.

Правове забезпечення трудових прав громадян. Публічний характер трудового права. Класифікація принципів та функцій трудового права. Кодифікація трудового законодавства за умов ринкових перетворень. Міжнародні договори як джерела трудового права. Конвенції МОП як джерела трудового права.

ТЕМА 2. Трудові правовідносини

Поняття трудових правовідносин. Ознаки трудових правовідносин. Загальна характеристика трудових правовідносин. Сторони, зміст та структура трудових правовідносин. Об'єкти трудових правовідносин. Суб'єкти трудових правовідносин. Працівники як суб'єкти трудових правовідносин. Роботодавці як суб'єкти трудових правовідносин. Система правовідносин у сфері застосування найманої праці. Підстави виникнення, зміни та припинення трудових правовідносин.

ТЕМА 3. Колективний договір та угоди

Поняття соціального діалогу. Соціальний діалог та соціальне партнерство. Принципи соціального діалогу. Рівні та сторони соціального діалогу. Загальні критерії репрезентативності. Визначення критеріїв репрезентативності на рівнях соціального діалогу. Форми здійснення соціального діалогу. Правова основа створення та функціонування органів соціального діалогу. Поняття колективної угоди. Види колективних угод. Сторони колективних угод в залежності від рівнів укладення. Значення колективної угоди.

ТЕМА 4. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування

Економічні та соціальні аспекти зайнятості населення. Законодавство про зайнятість населення. Розвиток державного регулювання зайнятості. Соціальна політика у сфері зайнятості. Поняття «зайнятість», «безробітній», «підходяща робота». Вільно обрана зайнятість. Форми зайнятості.

Принципи державної політики у сфері зайнятості. Мета й основні напрями державної політики у сфері зайнятості населення. Реалізація державної політики у сфері зайнятості населення. Органи, що забезпечують формування та реалізацію державної політики у сфері зайнятості населення. Територіальні та місцеві програми зайнятості населення. Органи соціального діалогу у сфері зайнятості. Фінансування заходів щодо реалізації державної політики у сфері зайнятості населення. Гарантії державної політики у сфері зайнятості. Додаткові гарантії зайнятості для окремих категорій населення. Реалізація права громадян на працю.

ТЕМА 5. Поняття, зміст та види трудового договору

Поняття та зміст трудового договору. Трудова функція. Сторони трудового договору. Необхідні (обов'язкові) та факультативні умови трудового договору. Форма та строк трудового договору. Правове регулювання відносин з добору кадрів. Конкурс на заміщення вакантної посади. Загальні вимоги щодо подання документів під час укладення трудового договору. Порядок укладення трудового договору. Випробування під час прийняття на роботу. Необґрунтована відмова при прийнятті на роботу. Підстави відмови у прийнятті на роботу. Обмеження для прийому на роботу. Інструктаж працівника та визначення йому робочого місця..

ТЕМА 6. Зміна змісту та припинення трудового договору

Зміст трудового договору. Обов'язкові та факультативні умови трудового договору. Зміна змісту трудового договору. Поняття та види переведень на іншу роботу. Гарантії при переведенні. Переведення з ініціативи працівника. Переведення з ініціативи роботодавця. Постійні та тимчасові переведення. Переведення разом із підприємством. Переведення у разі простою.

Переміщення на інше робоче місце. Порядок здійснення переміщення працівника. Відмінність переміщення від переведення.

Поняття істотних умов праці. Причини зміни істотних умов праці. Правове регулювання порядку зміни істотних умов праці. Гарантії при зміні істотних умов праці. Правові наслідки зміни істотних умов праці.

ТЕМА 7. Робочий час та час відпочинку

Поняття та види робочого часу. Поняття та види режиму робочого часу. Облік робочого часу. Максимальна тривалість робочого часу. Основний та неосновний робочий час. Інститути робочого часу. Робота понад встановлену тривалість робочого дня. Поняття надурочної роботи. Поняття чергування. Робочий день. Примусова праця. Спеціальні режими робочого часу. Ознаки скороченого та неповного робочого часу. Обчислення заробітної плати. Робоча зміна. Робочий тиждень. Вахтовий метод роботи. Неповний робочий час, що

застосовується для працівників які працюють за сумісництвом. Робота на умовах неповного робочого часу. Роботи понад встановлену графіком тривалість зміни. Максимальні норми залучення працівників до надурочних робіт.

ТЕМА 8. Оплата праці

Конституційні засади права працівників на заробітну плату. Соціально-економічні аспекти оплати праці. Правове визначення поняття оплати праці. Відмінність заробітної плати від винагород за цивільно-правовими договорами, гарантійних і компенсаційних виплат. Структура заробітної плати: основна заробітна плата, додаткова заробітна плата, інші заохочувальні і компенсаційні виплати. Сфери регулювання заробітної плати та їхній зміст. Співвідношення державного і договірною регулювання заробітної плати.

Мінімальна заробітна плата: поняття, функції, умови визначення її розміру. Порядок встановлення і перегляду розміру мінімальної заробітної плати. Організація оплати праці на підприємстві.

ТЕМА 9. Дисципліна праці. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність сторін трудового договору

Поняття, значення, зміст дисципліни праці. Методи забезпечення дисципліни праці. Поняття, сутність та зміст економічних та організаційних методів забезпечення дисципліни праці. Характеристика заохочення та примусу як методів забезпечення дисципліни праці.

Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Правила внутрішнього трудового розпорядку, їх види та структура. Загальна характеристика норм спеціального призначення, що регулюють внутрішній трудовий розпорядок, які враховують специфіку окремих галузей господарства, а також особливості праці певних категорій працівників (галузевих правил внутрішнього трудового розпорядку, статутів про дисципліну, положень про дисципліну окремих категорій працівників). Локальні правила внутрішнього трудового розпорядку.

ТЕМА 10. Трудові спори

Поняття трудових спорів та трудових конфліктів. Види трудових спорів. Причини й обставини виникнення трудових спорів. Принципи розгляду трудових спорів.

Індивідуальні трудові спори. Органи, що розглядають індивідуальні трудові спори. Комісії по трудових спорах (КТС) як органи, що розглядають трудові спори; порядок їх формування і компетенція. Компетенція судів щодо розгляду та вирішення трудових спорів.

Трудові спори, що належать виключно до судовою компетенції. Юрисдикція та підсудність справ, що впливають з трудових правовідносин.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Предмет, метод, система та джерела трудового права	1. Поняття та предмет трудового права 2. Метод трудового права 3. Принципи та функції трудового права 4. Система та джерела трудового права 5. Місце трудового права в системі права України.	2
Тема № 2. Трудові правовідносини	1. Поняття трудових відносин 2. Працівники як суб'єкти трудових відносин 3. Роботодавці як суб'єкти трудових відносин 4. Підстави виникнення, зміни та припинення трудових відносин	2
Тема № 3. Колективний договір та угоди	1. Поняття соціального партнерства, його мета та форми 2. Колективні угоди та їх значення у регулюванні трудових відносин 3. Колективний договір, його сторони та зміст 4. Колективні переговори з укладення та підписання колективних договорів і угод 5. Контроль за виконанням колективного договору та відповідальність сторін.	2
Тема № 4. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування	1. Поняття зайнятості та працевлаштування. 2. Загальнообов'язкове державне страхування на випадок безробіття. 3. Допомога у зв'язку з безробіттям.	2
Тема 5. Поняття, зміст та види трудового договору	1. Поняття трудового договору 2. Зміст трудового договору 3. Форма та строк трудового договору 4. Загальний порядок укладення трудового договору 5. Види трудового договору.	2
Тема № 6. Зміна змісту та припинення трудового договору	1. Поняття та види переведень на іншу роботу. 2. Переміщення та зміна істотних умов праці. 3. Відсторонення працівника від роботи. 4. Поняття та класифікація підстав припинення трудового договору. 5. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. 6. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. 7. Загальний порядок припинення трудового договору.	2
Тема № 7. Робочий час та час відпочинку	1. Поняття робочого часу та його види. 2. Режим робочого часу. 3. Поняття та види часу відпочинку.	2

	4. Правове регулювання відпусток.	
Тема № 8. Оплата праці	1. Поняття заробітної плати та її види. 2. Форми та системи оплати праці. 3. Гарантійні та компенсаційні виплати	2
Тема № 9. Дисципліна праці. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність сторін трудового договору	1.Правове регулювання дисципліни праці. 2. Поняття дисциплінарної відповідальності. 3.Поняття матеріальної відповідальності та її види 4. Повна матеріальна відповідальність	2
Тема № 10 Трудові спори	1. Поняття трудових спорів. 2.Індивідуальні трудові спори 3. Колективні трудові спори. 4. Правове регулювання страйків	2

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського та практичного заняття	Кількість годин
Тема 1. Предмет, метод, система та джерела трудового права	2
Тема 2. Трудові правовідносини	2
Тема 3. Колективний договір та угоди	2
Тема 4. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування	2
Тема 5. Поняття, зміст та види трудового договору	2

Теми практичних занять

Назва теми семінарського та практичного заняття	Кількість годин
Тема 6. Зміна змісту та припинення трудового договору	2
Тема 7. Робочий час та час відпочинку	2
Тема 8. Оплата праці	2
Тема 9. Дисципліна праці. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність сторін трудового договору	2
Тема 10. Трудові спори	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми семінарського або практичного заняття	Кількість годин
Тема 1. Предмет, метод, система та джерела трудового права	10
Тема 2. Трудові правовідносини	10
Тема 3. Колективний договір та угоди	10
Тема 4. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування	10
Тема 5. Поняття, зміст та види трудового договору	10
Тема 6. Зміна змісту та припинення трудового договору	10
Тема 7. Робочий час та час відпочинку	5
Тема 8. Оплата праці	5
Тема 9. Дисципліна праці. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність сторін трудового договору	5

Тема 10. Трудові спори.	5
--------------------------------	---

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Предмет, метод, система та джерела трудового права	1. Поняття та предмет трудового права 2. Метод трудового права 3. Принципи та функції трудового права 4. Система та джерела трудового права 5. Місце трудового права в системі права України.	2
Тема 2. Поняття, зміст та види трудового договору	1. Поняття трудового договору 2. Зміст трудового договору 3. Форма та строк трудового договору 4. Загальний порядок укладення трудового договору 5. Види трудового договору.	2
Тема № 4. Робочий час та час відпочинку	1. Поняття робочого часу та його види. 2. Режим робочого часу. 3. Поняття та види часу відпочинку. 4. Правове регулювання відпусток.	2

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема 1. Предмет, метод, система та джерела трудового права	2
Тема 5. Поняття, зміст та види трудового договору	2

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема 6. Зміна змісту та припинення трудового договору	2
Тема 7. Робочий час та час відпочинку	2
Тема 8. Оплата праці	2
Тема 11. Трудові спори.	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми семінарського або практичного заняття	Кількість годин
Тема 1. Предмет, метод, система та джерела трудового права	10
Тема 2. Трудові правовідносини	10
Тема 3. Колективний договір та угоди	10
Тема 4. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування	5
Тема 5. Поняття, зміст та види трудового договору	10

Тема 6. Зміна змісту та припинення трудового договору	10
Тема 7. Робочий час та час відпочинку	5
Тема 8. Оплата праці	5
Тема 9. Дисципліна праці. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність сторін трудового договору	5
Тема 10. Трудові спори.	5

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Поняття, предмет, метод і функції трудового права.
2. Поняття, види, особливості джерел трудового права.
3. Система трудового права як галузі права.
4. Загальне і спеціальне трудове законодавство.
5. Підстави виникнення, зміни та припинення трудових правовідносин.
6. Соціально-партнерські відносини по встановленню умов праці: суб'єкти, об'єкти; перспективи розвитку в Україні.
7. Розмежування трудових правовідносин від цивільних, адміністративних, правовідносин по соціальному забезпеченню.
8. Поняття, види суб'єктів трудового права та їх правовий статус.
9. Роботодавці та наймані працівники як суб'єкти трудового права.
10. Поняття, порядок утворення та припинення профспілок, їх повноваження.
11. Правове регулювання трудових відносин працюючих власників.
12. Загальна характеристика законодавства про трудові колективи та їх повноваження.
13. Участь профспілок в розробці і реалізації планів економічного та соціального розвитку.
14. Поняття, види суб'єктів трудового права та їх правовий статус.
15. Роботодавці та наймані працівники як суб'єкти трудового права.
16. Поняття, порядок утворення та припинення профспілок, їх повноваження.
17. Загальна характеристика законодавства про трудові колективи та їх повноваження.
18. Порядок реєстрації колективного договору та угод
19. Поняття колективного договору та угоди.
20. Порядок укладення колективних договорів і угод.
21. Відповідальність сторін колективних договорів і угод.
22. Загальна характеристика законодавства про колективні договори і угоди, принципи їх розробки та укладення.
23. Трудовий договір як засіб реалізації прав громадян на працю, який закріплений в Конституції України.
24. Поняття трудової функції та місця роботи за трудовим правом.

25. Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, які пов'язані з працею.
26. Недійсність умов трудового договору, які погіршують становище працівників порівняно з законодавством України про працю.
27. Загальний порядок укладення трудового договору, його оформлення.
28. Документи, що подаються при прийнятті на роботу.
29. Трудова книжка працівника.
30. Відмінність між переведенням і переміщенням.
31. Випадки відсторонення від роботи.
32. Порядок оформлення звільнення працівників і здійснення розрахунків з ними.
33. Правові наслідки незаконного звільнення.
34. Припинення трудового договору з підстав, передбачених контрактом
35. Випадки припинення трудового договору на вимогу третіх осіб
36. Припинення трудового договору у зв'язку з набранням законної сили вироком суду
37. Розірвання строкового трудового договору з ініціативи працівника
38. Відмінності припинення трудового договору за угодою сторін та розірвання трудового договору з ініціативи працівника
39. Припинення трудового договору у зв'язку з порушенням правил прийняття на роботу
40. Поняття та види робочого часу.
41. У чому полягає відмінність між нормальним, скороченим та неповним робочим часом.
42. Правові нормативи робочого часу.
43. Поняття і види робочого дня, робочої зміни, робочого тижня.
44. Режим та облік робочого часу.
45. Надурочна робота. Ненормований робочий день. Чергування.
46. Реформа оплати праці в Україні.
47. Індexсація заробітної плати.
48. Відмінність заробітної плати від винагороди за цивільно-правовими договорами, гарантійних і компенсаційних виплат.
49. Порядок встановлення і перегляду мінімальної заробітної плати.
50. Оплата праці при відхиленні від нормальних умов роботи.
51. Порядок обчислення середньої заробітної плати.
52. Обмеження розміру відрахувань із заробітної плати.
53. Індexсація заробітної плати.
54. Нормування праці на підприємстві.
55. Преміювання працівників.
56. Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення.
57. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Правила внутрішнього трудового розпорядку, їх види, порядок затвердження і зміст.
58. Поняття, підстави, види заохочень і порядок їх застосування.

59. Поняття і види дисциплінарної відповідальності робітників.
60. Дисциплінарне стягнення: порядок накладення, оскарження та зняття.
61. Правові засоби забезпечення дисципліни праці.
62. Трудові обов'язки найманого працівника та роботодавця.
63. Система стимулювання праці за трудовим правом.
64. Поняття дисциплінарного проступку та відмежування його від адміністративного правопорушення.
65. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни.
66. Повноваження трудових колективів та профспілок у забезпеченні трудової дисципліни.
67. Відмінність матеріальної відповідальності сторін трудового договору від цивільно-правової відповідальності.
68. Межі матеріальної відповідальності працівників.
69. Колективна (бригадна) відповідальність.
70. Підстави та умови підвищеної матеріальної відповідальності.
71. Відшкодування моральної шкоди.
72. Поняття, класифікація та причини виникнення трудових спорів.
73. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.
74. Організація, склад і компетенція комісій по трудовим спорам.
75. Виконання рішень КТС по трудовим спорам.
76. Порядок розгляду колективних трудових спорів.
77. Правові наслідки законного і незаконного страйку.
78. Поняття і види нагляду за додержанням законодавства про працю (державний і громадський; попереджувальний та поточний, загальний та спеціальний).
79. Система органів нагляду і контролю за трудовим законодавством. Державні та громадські органи нагляду і контролю за законодавством про працю (професійні спілки та спеціалізації у їх складі).
80. Юридична відповідальність посадових осіб за порушення законодавства про працю.
81. Правила по техніці безпеки та виробничої санітарії.
82. Гарантії прав працівників на охорону праці.
83. Участь трудових колективів і профспілок у регулюванні охорони праці на підприємстві.
84. Інструктаж працівників про дотримання правил по техніці безпеки і виробничої санітарії.
85. Медичні огляди.
86. Організаційно-правові форми забезпечення охорони праці на підприємстві.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудитор на робота	Самостій на робота/ Індивідуальна робота	Залік (З)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудитор на робота	Самостій на робота/ Індивідуальна робота	Залік (З)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти (денна та заочна форми навчання)

Бали	Пояснення
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному

	обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Студент, не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

За **самостійну та індивідуальну роботу** здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності.

Бали	Вид завдання
10	Написання та публікація наукової статті у фаховому виданні (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
5	Написання та публікація тез доповіді на конференції (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
1	Підготовка мультимедійної презентації (мінімум 20 слайдів) з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість слайдів, грамотність та правильність викладення інформації, послідовність викладення інформації, наявність висновків з розглянутих питань та теми в цілому.
2	Підготовка тестових питань (мінімум 20 питань, одне питання – 4 варіанти відповіді) з обраної теми. При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість тестових питань, грамотність та правильність написання питання та відповідей до нього.
2	Підготовка 5 практичних задач з обраної теми. При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: комплексність у написанні умов задачі та поставлених до неї питань чи завдання, грамотність.

Критерії оцінювання самостійної роботи (заочна форма навчання)

За самостійну та індивідуальну роботу здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності.

Бали	Вид завдання
30	Написання та публікація наукової статті у фаховому виданні (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
15	Написання та публікація тез доповіді на конференції (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
10	Підготовка мультимедійної презентації (мінімум 20 слайдів) з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість слайдів, грамотність та правильність викладення інформації, послідовність викладення інформації, наявність висновків з розглянутих питань та теми вцілому.
10	Підготовка тестових питань (мінімум 20 питань, одне питання – 4 варіанти відповіді) з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість тестових питань, грамотність та правильність написання питання та відповідей до нього.
10	Підготовка 5 практичних задач з обраної теми (одна практична задача оцінюється максимум в 1 бал). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: комплексність у написанні умов задачі та поставлених до неї питань чи завдання, грамотність.

Шкала оцінювання: національна ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	<i>«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.</i>
83-89		Добре	B	<i>«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.</i>
75-82			C	<i>«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.</i>

68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к 96-ВР. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254 96-вр.](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%20-%D0%B2%D0%9F)

- акти міжнародного права:

1. Загальна декларація прав людини : Декларація ООН від 10.12.1948. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015)

2. Про мінімальний вік для прийняття на роботу : Конвенція МОП № 139 від 26.06.1973. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_054#Text.](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_054#Text)

3. Про безробіття : Конвенція МОП № 2 (ратифікована Україною 16.05.1994). URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_143.](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_143)

4. Про сприяння колективним переговорам : Конвенція МОП від 19.06.1981 № 158 (Ратифікована 04.02.1994 р.). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_006#Text

5. Про мінімальні норми соціального забезпечення : Конвенція МОП від 28.06.1952 № 102 (Ратифікована 16.03.2016 р.). URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_011#Text.](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_011#Text)

6. Про приватні агентства зайнятості : Конвенція МОП від 19.06.1997 № 181. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_046#Text.
7. Про захист прав людини і основоположних свобод : Конвенція Ради Європи від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
8. Про примусову чи обов'язкову працю : Конвенція МОП від 28.06.1930 № 29. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_136#Text.
9. Конвенція про скорочення робочого часу до сорока годин на тиждень : Конвенція МОП від 22.06.1935 № 47. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_145.
10. Конвенція про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності : Конвенція МОП від 29.06.1951 № 100 (Ратифікована 09.06.1956 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_002#Text.
11. Про дискримінацію в галузі праці та занять : Конвенція МОП від 25.06.1958 № 111 (Ратифікована 30.06.1961 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_161#Text.
12. Про охорону заробітної плати : Конвенція МОП від 01.07.1949. № 95 (Ратифікована 30.06.1961 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_146#Text.

- закони України:

1. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971. № 322. VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
3. Кримінальний кодекс України : 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
4. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996. № 504 96-ВР URL: https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504_96-вр..
5. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012. № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>.
6. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 року. № 889- III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
7. Про зайнятість населення : Закон України від 05.07.2012. № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
8. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993. № 3356-II. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>.
9. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 № 108 95-ВР URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108_95-вр.
10. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992. № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>.
11. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності : Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14>.
12. Про соціальний діалог в Україні : Закон України від 23.12.2010. № 2862- VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17#Text>.
13. Цивільний кодекс України : Кодекс від 16.01.2003. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

14. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18.10.2004. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
15. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : Закон України від 03.03.1998. № 137 98-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137_98-%D0%B2%D1%80#Text.
16. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011. № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>.
17. Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»: Закон України від 24 лютого 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>.
18. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>.
19. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15 березня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>.
20. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.
21. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин: Закон України від 1 липня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2352-20#Text>.
22. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав працівників: Закон України від 12 травня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2253-20#n6>.
23. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування національної системи кваліфікацій: Закон України від 1 квітня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2179-20#n6>.
24. Про дерадянізацію законодавства України: Закон України від 21 квітня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2215-20#n9>.
25. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання трудових відносин з нефіксованим робочим часом: від 18 липня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2421-20#n6>.
26. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення регулювання трудових відносин у сфері малого і середнього підприємництва та зменшення адміністративного навантаження на підприємницьку діяльність: від 19 липня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2434-20#n6>.
27. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття, сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі молоді, та впровадження нових активних програм на ринку праці» від 21.09.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2622-20#n6>.

- підзаконні акти:

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо встановлення гнучкого режиму робочого часу : наказ Міністерства праці та соціальної

політики України від 04.10.2006. № 359 Юридичний вісник України. 2008. № 49.

2. Про затвердження Переліку робіт, при виконанні яких може запроваджуватися колективна (бригадна) матеріальна відповідальність, умови її застосування і Типового договору про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність : Наказ Міністерства праці України від 12.05.1996. № 43. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0286-96>.

3. Про затвердження Показників та критеріїв умов праці, за якими надаватимуться щорічні додаткові відпустки працівникам, зайнятим на роботах, пов'язаних з негативним впливом на здоров'я шкідливих виробничих факторів : Наказ Міністерства охорони здоров'я і Міністерства праці та соціальної політики України від 31.12.1997. № 383-55 *Офіційний вісник України*. 1998. № 4. С. 210.

4. Про затвердження Положення про державну службу зайнятості : Наказ міністерства соціальної політики України від 20.01.2015. № 41 *Офіційний вісник України*. 2015. № 12. С. 283.

5. Про затвердження Порядку відбору навчальних закладів для організації професійного навчання зареєстрованих безробітних та їх проживання в період навчання : Наказ Міністерства соціальної політики України від 16.05.2013 № 269 *Офіційний вісник України*. 2013. № 45. С. 71.

6. Про затвердження Порядку здійснення заходів сприяння зайнятості, повернення коштів, спрямованих на фінансування таких заходів, у разі порушення гарантій зайнятості для внутрішньо переміщених осіб : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.09.2015 № 696 *Офіційний вісник України*. 2015. № 74. С. 75.

7. Про затвердження Порядку надання допомоги по частковому безробіттю : Наказ Міністерства соціальної політики України від 07.03.2013 № 103 *Офіційний вісник України*. 2013. № 40. С. 480.

8. Про затвердження Порядку організації громадських та інших робіт тимчасового характеру : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 175 *Офіційний вісник України*. 2013. № 23. С.

9. Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 198 *Офіційний вісник України*. 2013. № 26. С. 10.

10. Про затвердження Порядку укладення договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях і Типової форми договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2013 № 20 *Офіційний вісник України*. 2013. № 5. С. 71.

11. Про затвердження Списків виробництв, робіт, цехів, професій і посад, зайнятість працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.1997. № 1290. *Офіційний вісник України*. 1997. № 48. С. 22.

12. Про затвердження Типового положення про комісію з питань охорони праці підприємства : Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 21.03.2007 № 55 *Офіційний вісник України*. 2007. № 26. С. 1069.

13. Проект Трудового кодексу України № 1658 від 27.12.2014. URL: <https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/webproc34?id=&pf3511=53221&pf35401=431270>

- постанови, інші рішення, роз'яснення судів (Конституційного, Верховного):

1. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя : постанова Пленуму Верховного Суду України від 01.11.1996 № 9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-96#Text>.

2. Про практику застосування судами законодавства про оплату праці : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.12.1999. № 13. *Вісник Верховного Суду України* (дод.). 2000. № 1. С. 21.

3. Про практику розгляду судами трудових спорів : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.1992. № 9. *Дебет-Кредит (Галицькі контракти)*. 2008. № 29. С. 279.

4. Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.03.1995 № 4 *Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України*. 1965-1985. Київ : 1995. Ч. 1. 123 с.

Підручники:

1. Іншин М.І. Трудове право України: підручник. Харків : Діса плюс, 2014. 499 с.

2. Мельник К.Ю. Трудове право України : підручник. Харків : Діса плюс, 2014. 480 с.

3. Трудове право України: академічний курс: підруч. для студ. вищ. навч. закл. П.Д. Пилипенко та ін.; за ред. доктора юрид. наук, проф. П.Д. Пилипенка. Київ : Ін Юре, 2014. 548 с.

4. Трудове право України підручник За загальною редакцією М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 472 с.

5. Трудове право : підручник; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України О. М. Ярошенка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-е вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2017. 557 с.

6. Трудове право України : підручник М. І. Іншин та ін.; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 593 с.

7. Трудове право України : підручник. С. М. Бортник та ін.; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2019. 407 с.

8. Трудове право України : підручник В. І. Щербина, А. М. Соцький. Чернівці : Технодрук, 2021. 552 с.

9. Трудове право України : підручник С. В. Венедіктов. Київ : Людмила, 2021. 216 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Підготовка до єдиного державного комплексного іспиту магістрів-правників (цивільна юстиція) : навчально-методичний посібник. Кол. авт: Бондар О.С., Золотухіна Л.О., Моїсеєнко Д.М., Нестерцова-Собакарь О.В., Поліщук М.Г., Ярошевська Т.В. за заг. ред. к.ю.н., доц., В.Я. Кияна. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 148 с.
2. Трудове право України: навчальний посібник кол. авторів; за ред. В. О. Кучера. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 564 с.
3. Трудове право України : навчальний посібник О. І. Кисельова, Т. А. Кобзєва. Суми : Сумський державний університет, 2017. 309 с.
4. Трудове право України: практикум : навч. посіб. [для здобувачів вищої освіти] [Золотухіна Л. О., Межевська Л. В., Бондар С. О. та ін. ; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, доц. Л. О. Золотухіна]. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021. 260 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Правові проблеми трудового та пенсійного законодавства України в контексті євроінтеграції : монографія. Н. М. Хуторян та ін. ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ : Ніка-Центр, 2017. 255 с.
2. М. І. Зубрицький Правове регулювання відносин у сфері юридичної відповідальності державних службовців в Україні: теорія та практика : монографія. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Харків : Константа, 2018. 461 с.
3. Р. Т. Чернега Концепція правового забезпечення охорони праці в контексті євроінтеграції України: теорія і практика : монографія. Харків : Панов А. М. [вид.], 2019. 390 с.
4. Золотухіна Л. О. Вихідна допомога: правова природа, проблеми чинного та перспективного правового регулювання. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 1. С. 139-147.
5. Киян В. Я. Окремі питання правового регулювання виплат за час вимушеного прогулу: матеріали VII Всеукраїнській науково-практичній конференції. *Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах* (м. Харків, 16 листопада 2018 р.); за заг.ред. К. Ю. Мельника. Харків: Харків. нац. ун-т. внутр. справ, 2018. С. 145-149.
6. Киян В.Я. Щодо перспектив розірвання трудового договору. *Актуальні проблеми приватного та публічного права* : матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції присвяченої 92-річчю з дня народження член-кореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної

кадрової академії, Заслуженого діяча науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О.І. Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. Харків, (2 квітня 2021 року). С. 84-87.

7. Киян В.Я. Окремі питання щодо форми укладання трудового договору. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку приватного права в сучасних умовах*: матеріали Регіональн. наук-практ. конф. (м. Дніпро, 26 листоп. 2021 р). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. С. 270-272.

8. Киян В. Щодо змін у трудовому законодавстві України через пандемію COVID-19. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: Науковий журнал*. 2022. № 1 (116). С. 53-59.

9. Киян В.Я. Щодо призупинення дії трудового договору в умовах воєнного стану *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: Науковий журнал*. 2022. № Спецвипуск №2 С. 469-475

10. Киян В. Я. Щодо перспектив та особливостей змін умов трудового договору в період воєнного стану. *Збірник наукових праць ХНПУ імені Г.С. Сковороди №39*. 2024. С.109-118

11. Киян В.Я. Окремі питання застосування судами законодавства України при розгляді трудових спорів *Науковий вісник ДДУВС 2024. Спеціальний випуск №1* С. 89-95

12. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю В. Г. Ротань, О. Є. Сонін. 16-е видання, доповнене і перероблене Київ : Правова єдність, 2015. 598 с.

13. Обушенко Н.М., Киян В.Я. Сутність правозастосовної функції роботодавця Міжнародний науковий журнал Colloquium-journal №18 (177), 2023. С. 27-32.

14. Ярошенко О. М. Правосуб'єктність роботодавця та її зміст. *Проблеми законності*. 2014. Вип. 51. С. 129-138.

15. Штрафна відповідальність роботодавця за порушення законодавства про працю. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Клец Тетяна Сергіївна. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. 268. с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.rada.gov.ua> - Офіційний портал Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua/control> - Урядовий портал.
3. <http://www.court.gov.ua> - Офіційний веб-портал «Судова влада України».
4. <http://www.ccu.gov.ua> - Конституційний Суд України.
5. <https://supreme.court.gov.ua/supreme/> - Верховний Суд.
6. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
7. <http://reyestr.court.gov.ua> - Єдиний державний реєстр судових рішень.

**Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін**

Володимир КИЯН

